

(“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine” br. 28/00)

Na temelju članka IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština BiH, na sjednici Zastupničkog doma održanoj 18. listopada 2000. i na sjednici Doma naroda održanoj 23. listopada 2000., usvojila je

ZAKON O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA U BOSNI I HERCEGOVINI

ODJELJAK I UVODNE ODREDBE

Članak 1. Cilj

1. Cilj ovoga zakona je:

- a) ustanoviti da informacije pod kontrolom javnoga tijela predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup ovim informacijama promovira veću otvorenost i odgovornost tih javnih tijela, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces;
- b) ustanoviti da svaka osoba ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri sukladno javnom interesu, te da javna tijela imaju odgovarajuću obvezu objavljivanja informacije; i
- c) omogućiti svakoj fizičkoj osobi da zatraži izmjenju, i daje komentar na svoje osobne informacije pod kontrolom javnog tijela.

Članak 2. Tumačenje

Ovaj zakon se tumači kako bi olakšao i promovirao u najvećoj mjeri i bez odlaganja objavljivanje informacija pod kontrolom javnog tijela po najnižoj prihvatljivoj cijeni.

Članak 3. Definicije

U smislu ovoga zakona,

1. “informacija“ je svaki materijal kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci ili bilo koji drugi sadržaj, uključujući svaki preslik ili njegov dio, bez obzira na oblik ili karakteristike, kao i na to kada je sačinjena i kako je klasificirana.
2. “javno tijelo“ je svako tijelo u Bosni i Hercegovini kako slijedi:
 - a) izvršno tijelo;
 - b) zakonodavno tijelo;
 - c) sudsko tijelo;
 - d) tijelo koje obavlja javnu funkciju a imenovano je ili ustanovljeno sukladno zakonu;
 - e) bilo koje drugo upravno tijelo;
 - f) pravna osoba koja je u vlasništvu ili koju kontrolira javno tijelo.
3. “kontrola“ znači ili raspolaganje informacijama ili kontroliranje pristupa informacijama.
4. “osobna informacija“ je svaka informacija što se odnosi na fizičku osobu koja se može izravno ili posredno identificirati činjenicama kao što su, ali nije ograničeno na identifikacijski broj ili fizički, mentalni, ekonomski, etnički, vjerski, kulturni ili socijalni identitet te osobe.
5. “nadležno javno tijelo“ je javno tijelo koje ima kontrolu nad traženom informacijom, a to je javno tijelo koje je sačinilo informaciju ili za koga je sačinjena informacija. Ako se javno tijelo koje je sačinilo informaciju ili za koga je sačinjena informacija ne može utvrditi, onda je nadležno ono javno tijelo čija je funkcija najbliža traženoj informaciji.

ODJELJAK II PRISTUP INFORMACIJAMA

Članak 4. Pravo pristupa

Svaka fizička i pravna osoba ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnoga tijela, a svako javno tijelo ima odgovarajuću obvezu objaviti takve informacije. Ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je utvrđeno u ovom zakonu.

Članak 5. Utvrđivanje izuzetka

1. Na osnovu ispitivanja svakog pojedinačnog slučaja, izuzetak od objavljivanja tražene informacije se utvrđuje samo ako nadležni javni organ:

- a) utvrdi izuzetak u smislu čl. 6., 7. ili 8. za cijelu informaciju ili dio informacije; i
- b) odredi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu članka 9., da objavljivanje informacije nije od javnog interesa.

Članak 6. Izuzeci u vezi sa funkcijama javnih tijela

1. Nadležno javno tijelo može utvrditi izuzetak u slučajevima kada se otkrivanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete po legitimne ciljeve sljedećih kategorija u Bosni i Hercegovini:

- a) vanjska politika, interesi obrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti;
- b) interesi monetarne politike;
- c) sprečavanje kriminala i svako otkrivanje kriminala; i
- d) zaštita procesa donošenja odluke od strane javnog tijela u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka od strane javnog tijela, zaposlene osobe u javnom tijelu, ili svake osobe koja vrši aktivnosti za ili u ime javnog tijela, a ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije.

Članak 7. Izuzetak glede povjerljivih komercijalnih informacija

Kada nadležno javno tijelo opravdano utvrdi da zahtjev za pristup informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, nadležno će javno tijelo po hitnome postupku dopisom obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva. U obavijesti se upućenoj dopisom informira treća strana o neposrednom objavljivanju informacija, ukoliko treća strana, u roku od 15 dana od prijema dopisa, ne odgovori dopisom da takve informacije smatra povjerljivim i navede razloge za štetu koja bi proistekla iz objavljivanja informacija. Nakon prijema takvog odgovora nadležno će javno tijelo utvrditi izuzetak.

Članak 8. Izuzetak kod zaštite privatnosti

Nadležno će javno tijelo utvrditi izuzetak kad opravdano utvrdi da tražene informacije uključuju osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe.

Članak 9. Ispitivanje javnog interesa

1. Nadležno će javno tijelo objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak u smislu čl. 6., 7. ili 8., ako je to opravdano javnim interesom i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koji mogu proisteći iz toga.

2. U donošenju odluke da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležno će javno tijelo razmotriti okolnosti kao što su, ali nisu ograničene na, svako nepoštivanje zakonske obveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, sudsku pogrešku, zloupotrebu vlasti ili nemar u vršenju službene dužnosti, neovlašteno korištenje javnih fondova, ili opasnost po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.

3. Ako je utvrđeno da je objavljivanje traženih informacija koje je nadležno javno tijelo utvrdilo kao izuzetak u smislu čl. 7. ili 8., u javnom interesu, nadležno će javno tijelo dopisom izvijestiti treću stranu da će informacije biti objavljene po isteku roka od 15 dana od dana prijema dopisa. Treća će strana dopisom biti obaviještena o pravu na žalbu, nadležnom tijelu kome žalba treba biti podnesena, uz neophodne informacije u vezi sa obraćanjem takvom tijelu, kao i krajnji rok i troškove za podnošenje žalbe. Treća će strana također dopisom biti informirana o pravu obraćanja ombudsmenu, a ovaj će dopis sadržiti sve prijeko potrebne informacije za obraćanje ovom uredu.

Članak 10. Razdvajanje informacija na dijelove

Ako je dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležno će javno tijelo izdvojiti takav dio i objaviti ostatak informacija, osim ako usljed ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

ODJELJAK III POSTUPAK PRISTUPA INFORMACIJAMA

Članak 11. Podnošenje zahtjeva

1. Zahtjevi se za pristup informacijama podnose onom javnome tijelu za koje podnositelj zahtjeva smatra da ima nadležnost.

2. Zahtjev za pristup informacijama mora:

- a) biti u pisanoj formi, napisan na jednom od zvaničnih jezika Bosne i Hercegovine;
- b) sadržavati dovoljno podataka o prirodi i/ili sadržaju informacija, kako bi se omogućilo da javno tijelo provede redovite djelatnosti u cilju pronalaženja zahtijevanih informacija; i
- c) navesti ime podnosioca zahtjeva, kao i adresu podnosioca zahtjeva.

3. Zahtjev za pristup osobnoj informaciji, mora, pored ispunjavanja uvjeta iz stavka 2. biti sačinjen samo od strane fizičke osobe na koju se isti odnosi, ili od strane zakonskog zastupnika podnosioca zahtjeva ili od osobe koju je podnositelj zahtjeva ovlastio u pisanoj formi za pristup informaciji. Ako je zahtjev sačinila osoba na koju se odnosi, ova osoba će potpisati zahtjev i pokazati svoj zakonom utvrđen osobni dokument s fotografijom. Ako je zahtjev sačinio zakonski zastupnik podnosioca zahtjeva ili osoba ovlaštena za pristup informaciji, ta osoba će potpisati zahtjev, pokazati svoj zakonom utvrđen osobni dokument s fotografijom, dokaz o zakonskom zastupanju ili punomoć, kao i preslik zakonom utvrđenog osobnog dokumenta podnosioca zahtjeva.

4. Javni organ neće ispitivati, niti zahtijevati razloge opravdanosti zahtjeva.

Članak 12. Nemogućnost postupanja sukladno zahtjevu

1. Ako javno tijelo nije u mogućnosti da udovolji zahtjevu zbog nedostatka formalnih uvjeta koji su predviđeni st. 2. i 3. članka 11., on će što je prije moguće, ali najkasnije osam dana od prijema zahtjeva pismeno obavijestiti podnosioca zahtjeva kada je takvo obavještenje moguće, da zahtjev ne može biti obrađen iz navedenog razloga. Ovaj dopis će obavijestiti podnosioca o mogućnosti podnošenja žalbe, određenom tijelu kome žalba treba biti upućena, uključujući neophodne podatke za kontaktiranje takvoga tijela, kao i troškove podnošenja žalbe. Dopis će također, obavijestiti podnosioca zahtjeva o pravu obraćanja ombudsmenu, a sadržavat će i sve neophodne kontaktne informacije.

2. Za zahtjeve koji nisu sukladni članku 11. 2. b) obavijest iz stavka 1. će također sadržavati sva specifična pitanja koja mogu razjasniti zahtjev, kao i preslik vodiča u smislu članka 20.a).

3. Dopis predviđen ovim člankom će obavijestiti podnosioca zahtjeva da će se preinačeni zahtjev tretirati kao novi zahtjev.

Članak 13. Određivanje nadležnog javnog tijela

1. Ako javno tijelo koje primi zahtjev nije nadležno javno tijelo, ono će, u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, proslijediti zahtjev nadležnome javnom tijelu i dopisom o tome izvijestiti podnosioca zahtjeva. Zahtjev se ne prosljeđuje ako se u navedenom vremenskom razdoblju utvrdi da je tražena informacija pod kontrolom javnoga tijela koje je primilo zahtjev, a nadležno javno tijelo, nakon što je informirano o pojedinostima ovoga zahtjeva, nema prigovora da javno tijelo koje je primilo zahtjev obradi takav zahtjev. Javno tijelo koje je primilo zahtjev smatra se nadležnim javnim tijelom i obrađuje zahtjev u smislu članka 13.

2. Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnoga javnog tijela, a u slučaju kad javno tijelo koje primi zahtjev ima kontrolu nad traženom informacijom, javno tijelo koje je primilo zahtjev se smatra nadležnim javnim tijelom. Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnoga javnog tijela, a u slučaju kada javno tijelo koje je primilo zahtjev nema kontrolu nad traženom informacijom, javno tijelo koje je primilo zahtjev će u vremenskom razdoblju utvrđenom u stavku 1. dopisom izvijestiti podnosioca zahtjeva da zahtjev ne može biti obrađen iz ovoga razloga.

Članak 14. Postupanje nadležnoga javnog tijela po prijemu zahtjeva

1. Po prijemu zahtjeva za pristup informaciji nadležno javno tijelo poduzima sve potrebne mjere da prikupi zahtijevane informacije, i razmotri sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva.

2. Ako se odobri pristup informaciji, bilo djelimičnoj ili cijeloj, nadležno javno tijelo dopisom o tome informira podnositelja zahtjeva. Dopisom se:

- a) obavještava podnositelj zahtjeva o mogućnosti osobnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnoga javnog tijela; i/ili
- b) obavještava podnositelj zahtjeva o mogućnosti umnožavanja, troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnositelju zahtjeva osigurava nakon izvršene uplate. Kad je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se osigurava podnositelju zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnositelja zahtjeva i za nadležno javno tijelo; ili
- c) prilaže preslik tražene informacije kada se ista osigurava besplatno u smislu članka 16.

3. Ako se odbije pristup informaciji, bilo djelimičnoj ili cijeloj, nadležno javno tijelo dopisom o tome informira podnositelja zahtjeva. Dopis:

- a) sadrži zakonski temelj za status izuzeća informacije, uz navode odredaba članaka ovoga zakona na koje se poziva, kao i sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnoga interesa; i
- a) b. informira podnositelja zahtjeva o pravu podnošenja žalbe određenome tijelu, a što uključuje prijeko potrebne podatke za kontaktiranje takvoga tijela, krajnji rok za podnošenje žalbe kao i troškove podnošenja žalbe. Ova obavijest upućuje podnositelja zahtjeva na pravo da se obrati ombudsmenu i sadrži prijeko potrebne podatke za kontaktiranje sa ovim uredom.

4. Dopisi predviđeni st. 2. i 3. će biti upućeni što je prije moguće, a najkasnije 15 dana od dana prijema zahtjeva. Za zahtjeve koji se obrađuju u smislu članka 7. i/ili čl. 9. 3. ovaj rok se produžava za vremensko razdoblje utvrđeno odredbama tih članaka. Podnositelj zahtjeva će dopisom, a po hitnom postupku, biti informiran o produžetku roka kao i o razlozima toga produženja.

Članak 15. Jezik na kojem su informacije dostupne

1. Pristup informaciji će biti osiguran na jednom od zvaničnih jezika u Bosni i Hercegovini; kao i na originalnom jeziku koji je različit od jednog od zvaničnih jezika u Bosni i Hercegovini, ako je to moguće i razumno učiniti.

2. Nadležno javno tijelo nije dužno prevoditi zahtijevanu informaciju s jednoga na drugi službeni jezik u Bosni i Hercegovini.

Članak 16. Troškovi umnožavanja

Nadležno javno tijelo ne naplaćuje naknade ili takse za podnošenje zahtjeva ili za pisane obavijesti u smislu ovog zakona. Cijene se određuju samo za usluge umnožavanja, a utvrđuje ih Vijeće ministara u svojoj odluci koja se donese u smislu ovoga zakona. Za standardnu se veličinu preslika prvih deset stranica ne naplaćuje.

ODJELJAK IV OSOBNE INFORMACIJE

Članak 17. Pravo na izmjenu ili davanje komentara na osobne informacije

1. Svaka osoba ima pravo osigurati da njene osobne informacije koje su pod kontrolom javnoga tijela budu točne ili, u odnosu na svrhu prikupljanja ili korištenja informacija, da budu aktualne, kompletne, relevantne za zakonsku namjenu zbog koje su pohranjene, te da na bilo koji drugi način nisu pogrešne.

2. Nakon odobravanja pristupa ličnim informacijama, podnositelj zahtjeva može postupiti u smislu stavka 1., tako što podnosi:

- a) zahtjev za izmjenu. Zahtjev za izmjenu može se odbiti samo ako nadležno javno tijelo opravdano utvrdi da informacije na koje se zahtjev odnosi ispunjavaju uvjete iz stavka 1. Ako je zahtjev odbačen, nadležno javno tijelo dopisom o tome obavještava podnositelja zahtjeva, a ovaj dopis mora

- ispunjavati uvjete utvrđene u članku 14.3. b); ovog zakona i/ili
- b) komentar koji se dodaje na osobne informacije. Komentar mora potpisati podnositelj zahtjeva, te se mora odnositi na informacije na koje se dodaje. Nadležno javno tijelo što je prije moguće, ali najkasnije 15 dana od dana prijema komentara dopisom obavještava podnositelja zahtjeva da je takav komentar dodat informacijama.

ODJELJAK V ODGOVORNOSTI JAVNIH TIJELA

Članak 18. Dužnost pomaganja

Javno tijelo poduzima sve potrebne mjere pomoći svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja traži da ostvari bilo koje pravo u smislu ovoga zakona.

Članak 19. Dužnosnik za informiranje

Svako javno tijelo imenuje dužnosnika za informiranje koji obrađuje zahtjeve sačinjene sukladno ovom zakonu. Nakon imenovanja dužnosnika za informiranje, njegovo ime i podaci za kontaktiranje se dostavljaju ombudsmenu.

Članak 20. Obveza dostavljanja

1. Svako javno tijelo dostavlja:

- a) vodič kojim se svakoj osobi omogućava pristup informacijama pod kontrolom javnoga tijela uključujući, ali nije ograničeno na, informacije potrebne za obraćanje javnom tijelu i njegovom dužnosniku za informiranje, bitne elemente postupka podnošenja zahtjeva, zajedno sa uzorkom zahtjeva u pisanoj formi, informacije o kategorijama izuzetaka, postupku pristupa informacijama, troškovima umnožavanja, pristupu pravnom lijeku, i svim bitnim rokovima. Vodič također upućuje na indeks registar kako je utvrđeno u stavku 1. b), kao i na način pristupa registru. Vodič se dostavlja ombudsmenu, svakoj javnoj i pravnoj knjižnici u Bosni i Hercegovini i kada je moguće putem interneta, a dostupan je na zahtjev. Ovaj vodič je besplatan.
- b) indeks registar vrsta informacija koje su pod kontrolom javnoga tijela, oblik u kojem su informacije na raspolaganju, kao i podatke o tome gdje se može pristupiti tim informacijama. Ovaj indeks registar se stavlja na raspolaganje u smislu obveze o dostavljanju kako je utvrđeno u stavku a).
- c) statističke podatke, po tromjesečnom prikazu, koji se odnose, ali nisu ograničeni na broj primljenih zahtjeva, vrstu traženih informacija, utvrđene izuzetke, kao i odluke koje se donesu u toku postupka, te konačne odluke. Ovi statistički podaci se dostavljaju Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i ombudsmenu, a dostupne su na zahtjev.
- d) izvještaj, najmanje godišnji, u kojem se detaljno navode funkcije, politika, poslovi i organizacijska struktura i finansijski poslovi javnoga tijela, što uključuje, ali nije ograničeno na njegov predloženi budžet i godišnji finansijski izvještaj koji sadrži detalje o ostvarenim prihodima i rashodima u prethodnoj godini. Ovaj izvještaj se podnosi Parlamentarnoj Skupštini Bosne i Hercegovine i dostupan je na zahtjev.

ODJELJAK VI OMBUDSMEN

Članak 21. Ombudsmen

Ombudsmen za Bosnu i Hercegovinu obnašat će svoje funkcije u smislu ovog zakona, a sukladno njegovu mandatu i odgovornostima, kako je to utvrđeno člankom II., stavak 1. Ustava Bosne i Hercegovine i Aneksom 6. Općega okvirnog sporazuma za miru Bosni i Hercegovini, kao i sukladno svim kasnije donesenim propisima, koji reguliraju njegovu nadležnost i odgovornosti.

Članak 22. Aktivnosti ombudsmena

1. U obnašanju funkcija u smislu ovoga zakona ombudsmen za Bosnu i Hercegovinu može inter alia razmatrati:

- a) sačinjavanje i dostavljanje informacija, kao što su vodiči i opće preporuke za olakšavanje provođenja

- i primjenu ovoga zakona;
- b) uključivanje u godišnji izvještaj posebnoga dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovoga zakona, i
 - c) predlaganje uputstava o primjeni ovoga zakona svim nadležnim ministarstvima unutar Bosne i Hercegovine, u suradnji sa institucijama ombudsmena u Federaciji Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj.

ODJELJAK VII ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23. Pravo na žalbu

1. Svaki podnositelj zahtjeva ima pravo podnijeti žalbu u upravnome postupku na svaku odluku donesenu u smislu ovoga zakona rukovoditelju javnoga tijela koji je donio odluku. U razmatranju takve žalbe, rukovoditelj javnoga tijela primjenjuje opća zajednička načela iz zakona koji reguliraju oblast uprave, a navedeni su u članku 26. 1.
2. Nijednom se odredbom ovoga zakona ne onemogućuje pravo fizičke ili pravne osobe da se žali u upravnom postupku ili osigura razmatranje od strane suda.

Članak 24. Suradnja

Svako javno tijelo u Bosni i Hercegovini je dužno pružiti pomoć javnim tijelima u entitetima kad primjena odgovarajućih zakona o pristupu informacijama zahtijeva njihovu suradnju.

Članak 25. Odgovornost za primjenu Zakona

1. Vijeće ministara poduzima sve odgovarajuće mjere, uključujući, ali bez ograničenja na donošenje odluka, radi osiguranja propisnog i efikasnog provođenja ovoga zakona.
2. Vijeće ministara će, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona, donijeti odluku kojom se reguliraju troškovi umnožavanja u smislu članka 16, te potpisati zajednički dogovor s vladama entiteta u cilju primjene članka 24.

Članak 26. Ovaj zakon u odnosu na druge zakone

1. U cilju ovog zakona, opća zajednička načela zakona koji reguliraju oblast uprave, kao što su Zakoni o upravi i Zakoni o upravnim postupcima Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske primjenjuju se sve dok ista pitanja ne budu regulirana ovim zakonom.
2. Ovim zakonom se ne umanjuju prava i obveze osoba koje se odnose na pristup informacijama kako je regulirano Zakonima o sudskom postupku, uključujući dokazni postupak, sukladno zakonima koji se odnose na profesionalne povlastice utvrđene zakonom, ili sukladno Zakonima o administrativnim taksama, uključujući takse za pribavljanje originalne dokumentacije, a izuzimajući takse za podnošenje zahtjeva ili donošenja odluke.
3. Svako kršenje ovoga zakona podliježe sankcijama sukladno Krivičnim zakonima, Zakonima o prekršajima i Zakonima iz oblasti uprave, i sukladno drugim zakonima koji su važeći na teritoriju Bosne i Hercegovine.
4. Zakonski akti koji se usvoje nakon ovoga zakona, a čija svrha nije izmjena ovoga zakona, neće ograničiti prava i obveze koje su utvrđene ovim zakonom.

Članak 27. Prijelazne odredbe

1. U toku prva tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovoga zakona, javno tijelo može zahtijevati produženje rokova predviđenih u čl. 12. i 14. 4. za 15 dana. Ako je takvo produženje zahtijevano, javno tijelo koje traži produženje o tome dopisom obavještava podnositelja zahtjeva i zainteresirane strane u okviru prvobitno određenih rokova.
2. Svako javno tijelo u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga zakona dužno je primijeniti članak 20.a) i b).

Članak 28. Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

PS BIH broj 57/00
23.listopada 2000. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
mr.Vladimir Šoljić, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr.Halid Genjac, v. r.